

2006-06-21

B E S L U T

Nordiska Sparlån Ekonomisk Förening

FI Dnr 04-9075-429

Att. Per Almgren
Box 94
614 22 Stockholm

Finansinspektionen
P.O. Box 6750
SE-113 85 Stockholm
[Sveavägen 167]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Ansökan om registrering som inlåningsföretag

Finansinspektionens beslut

1. Finansinspektionen avslår Nordiska Sparlån Ekonomisk Förenings (org.nr 716449-5371) ansökan om registrering som inlåningsföretag.
2. Finansinspektionen förelägger Nordiska Sparlån Ekonomisk Förening, vid vite om 100 000 kr, att senast sex månader efter det att beslutet under punkten 1 vunnit laga kraft ha avvecklat den registreringspliktiga inlåningsverksamheten.

Hur man överklagar, se bilaga.

Ärendet

Nordiska Sparlån Ekonomisk Förening (föreningen) lämnade den 29 december 2004 in en ansökan om registrering som inlåningsföretag. Finansinspektionen anmodade föreningen den 1 mars 2005 och den 11 januari 2006 att komplettera sin ansökan med ett revisorsintyg eller likvärdigt som visar att föreningen har ett bundet eget kapital som uppgår till minst fem miljoner kronor. Föreningen har inte inkommit med begärt revisorsintyg eller likvärdigt.

Av handlingarna i ärendet framgår i huvudsak följande. Föreningen driver sedan 1993 in- och utlåningsverksamhet bland sina medlemmar. Medlem i föreningen kan den bli som vill utnyttja föreningens tjänster och stödja dess verksamhet. Alla medlemmar ska betala en grundinsats vid inträde i föreningen och ska, utöver grundinsatsen, betala ett insatskapital i förhållande till sitt deltagande i låneverksamheten.

Föreningen har i yttranden till Finansinspektionen bl.a. anfört följande. Föreningen hör i princip till den kategori företag som enligt 2 kap. 3 § första stycket 7 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (BFL) är undantagna från tillståndsplikt. Föreningen träffas dock inte av de begräns-

ningar som nämnda bestämmelse anger eftersom föreningen omfattas av övergångsbestämmelserna i lagen (2004:298) om införande av lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (införandelagen). Avsikten med undantagen i införandelagen har inte varit att påföra de föreningar, som drev verksamhet den 1 januari 1994, ett krav på bundet eget kapital. Föreningen hänvisar i denna del även till Finansutskottets betänkande 2003/04:FiU15.

Finansinspektionens bedömning

Av 3 § lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet (inlåningslagen) framgår att med inlåningsverksamhet avses mottagande från allmänheten av återbetalningspliktiga medel som efter uppsägning är tillgängliga för fordringsägaren inom högst ett år. En ekonomisk förening som driver inlåningsverksamhet ska, enligt 5 § samma lag, ha ett bundet eget kapital som uppgår till minst fem miljoner kronor. Av andra stycket samma paragraf framgår att kravet på bundet eget kapital inte gäller för föreningar som omfattas av undantaget i 2 kap. 3 § första stycket 7 BFL.

För att omfattas av nyss nämnda undantag krävs att den ekonomiska föreningen

- som medlemmar vid varje tillfälle har högst 1 000 fysiska personer,
- som medlemmar antar bara personer som ingår i en i förväg identifierbar begränsad krets som också anges i föreningens stadgar,
- tar emot återbetalningspliktiga medel bara från medlemmarna eller från finansiella företag, och
- har till ändamål bara att med sådana medel som anges ovan tillgodose finansieringsbehov hos medlemmarna.

I 30 § införandelagen finns ytterligare ett undantag från tillståndsplikt enligt BFL. Detta undantag anger att den som vid lagens ikraftträdande driver finansieringsverksamhet med stöd av punkten 5 i övergångsbestämmelserna till lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet inte behöver tillstånd för finansieringsrörelsen enligt BFL.

Av utredningen i ärendet framgår att Nordiska Sparlån Ekonomisk Förening är en sådan förening som omfattas av undantaget i 30 § införandelagen. Föreningen behöver således inte söka tillstånd för den in- och utlåningsverksamhet som föreningen tillhandahåller sina medlemmar. Detta innebär emellertid inte att föreningen automatiskt undantas från kapitalkravet i inlåningslagen. För att undantaget från kravet på visst minsta kapital ska gälla krävs som ovan nämnts att föreningen uppfyller rekvisiten i 2 kap. 3 § första stycket 7 BFL.

I förarbetena till lagen, prop 2002/03:139 s 405, anges bl.a. följande. Konkurrensneutralitet mellan olika associationsformer talar principiellt för att kapitalkrav även ska gälla för ekonomiska föreningar. Kravet på kapital

uppställs främst i syfte att förebygga brott. Risken torde vara mindre att associationsformen ekonomiska föreningar utnyttjas för brottslig verksamhet än för aktiebolag. För spar- och låneföreningar gäller att verksamheten generellt sett är begränsad genom villkoret att föreningen inte får ha fler än 1 000 fysiska medlemmar. Den begränsade kretsen av medlemmar innebär i sig att det är lättare att ha kontroll över om oegentligheter förekommer inom föreningen. Om dessa medlemmar inte är näringsidkare kommer de enligt förslaget inte heller att kunna sätta in mer än 50 000 kronor. Skulle ett krav på visst minsta kapital införas för spar- och låneföreningar, skulle detta därför sannolikt innebära att många föreningar inte skulle kunna driva inlåningsverksamhet, vilket i sin tur skulle strida mot ett uttryckligt önskemål från riksdagen.

Även Finansutskottet tar i sitt betänkande 2003/02: FiU15 sikte på de spar- och låneföreningar som uppfyller kraven i 2 kap. 3 § första stycket 7 BFL, när det uttalar att kravet på visst minsta kapital inte ska gälla spar- och låneföreningar.

Av Nordiska Sparlån Ekonomisk förenings stadgar framgår att medlem kan den bli, som vill utnyttja föreningens tjänster och stödja dess verksamhet. Föreningens stadgar saknar såväl begränsning av antalet medlemmar som begränsning till enbart fysiska personer. Stadgarna anger inte heller någon begränsning till en viss i förväg identifierbar krets av personer. Föreningens stadgar uppfyller således inte de lagkrav som ställs på en ekonomisk förening för att den ska kunna undantas från kravet på ett visst minsta bundet eget kapital.

Nordiska Sparlån Ekonomisk Förening har, trots anmodan från Finansinspektionen, inte inkommit med något revisorsintyg eller likvärdigt som visar att föreningen uppfyller kravet på ett bundet eget kapital om minst fem miljoner kronor. Föreningen har därmed inte visat att kraven för registrering som inlåningsföretag är uppfyllda. Finansinspektionen avslår därför föreningens ansökan om registrering som inlåningsföretag.

Enligt 15 § första stycket inlåningslagen ska Finansinspektionen förelägga den som driver inlåningsverksamhet utan att vara registrerad att upphöra med verksamheten. Ett sådan föreläggande får förenas med vite, 19 § samma lag.

Eftersom Nordiska Sparlån Ekonomisk Förening inte uppfyller kraven för registrering som inlåningsföretag förelägger Finansinspektionen föreningen, vid vite om 100 000 kronor, att upphöra med inlåningsverksamheten. Inlåningsverksamheten ska vara avvecklad senast sex månader efter det att Finansinspektionens beslut att avslå ansökan om registrering vunnit laga kraft.

FINANSINSPEKTIONEN

Gent Jansson
Chefsjurist

Åsa Arffman
Enhetschef
08-787 80 19